

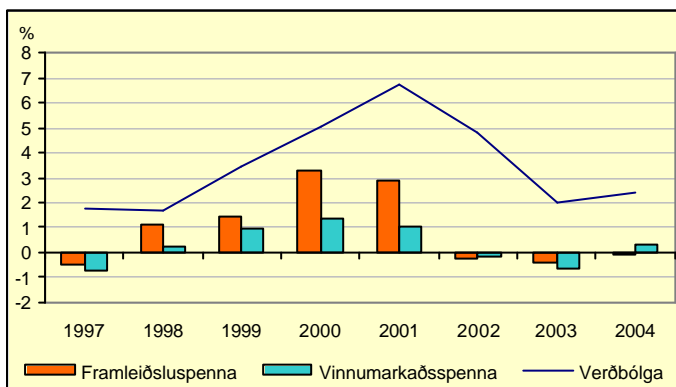
16. apríl 2003

Efnahagshorfur fram til 2010

Fjármálaráðuneytið hefur gefið út [nýtt rit](#) um efnahagsmál þar sem rakin er framvinda síðustu ára og efnahagshorfur allt til ársins 2010. Meginniðurstaðan í spá ráðuneytisins er að framundan sé nýtt hagvaxtartímabil, meðal annars vegna stórtækra framkvæmda við álver og virkjanir, allt til ársins 2010 sem skapar skilyrði til áframhaldandi aukins kaupmáttar heimilanna og aukinnar velferðar þjóðarþúsins.

Hér á eftir er stuttlega fjallað um þann hluta skýrslunnar sem snýr að efnahagshorfum til lengri tíma.

Framleiðslu- og vinnumarkaðsspenna og verðbólga

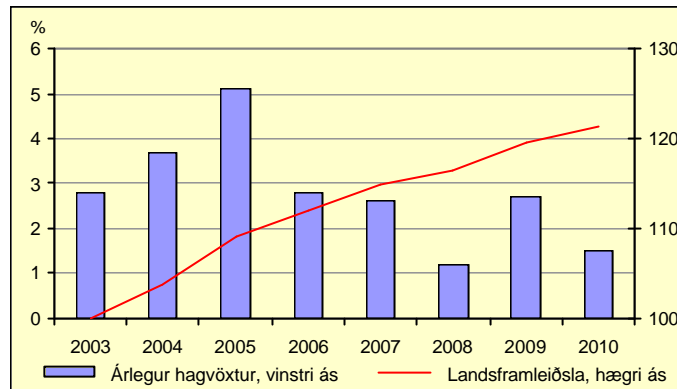
Með hliðsjón af fyrri framreikningum ráðuneytisins hafa ýmsir mikilvægir þættir efnahagsmála tekið breytingum og fyrri forsendur því verið endurskoðaðar. Í þessu sambandi ber helst að nefna sterkara gengi íslensku krónunnar, jafnari og hagfelldari dreifingu fjárfestingaútgjalda yfir framkvæmdatímam, framleiðslulaka við upphaf framkvæmda í stað spennu auk þess sem gert er ráð fyrir meiri ruðningsáhrifum hvað snertir fjárfestingu atvinnuveganna þegar framkvæmdir við álver og virkjanir standa sem hæst. Allir framangreindir þættir draga úr áhrifum framkvæmdanna á innlenda eftirspurn og minnka þar með líkur á opþenslu í efnahagslífinu.

	Meðaltal	
	2003-2006	2007-2010
Verg landsframleiðsla	3½	2
Einkaneysla	3	2½
Samneysla	2	2
Fjármunamyndun	11½	-5
Atvinnuvegir	18	-9¼
Íbúðarhúsnæði	2½	2¼
Hið opinbera	-1½	4½
Útflutningur	2,8	6¼
Innflutningur	5½	2¾
Viðskiptajöfnuður % af VLF	-3	-2¾
Atvinnuleysi % af vinnuafli	2	2¾
Verðbólga milli ára %	3	3

Engu að síður er ljóst að mikilvægt verður að fylgja aðhaldsamri stefnu í peninga- og ríkisfjármálum þegar framkvæmdir standa sem hæst og að sama

skapi slaka á til að hamla gegn niðursveiflu í kjölfar framkvæmdanna. Í framreikningunum er gert ráð fyrir gengisaðlögun krónunnar sem felur í sér hóflega styrkingu á mesta framkvæmdatímam. Sömuleiðis er reiknað með að vextir kunni að hækka tímabundið og að ákvarðanir um fjárfestingu á vegum hins opinbera taki nokkuð mið af framvindu í framkvæmdum við álver og virkjanir

Árlegur hagvöxtur og vísitala landsframleiðslu

Á þessum forsendum er spáð kröftugum hagvexti hér á landi allt til ársins 2007. Árið 2008 hægir á en hagvöxtur eykst aftur árið 2009. Ólíkt fyrra mati á áhrifum framkvæmdanna leiðir þessi framreikningur í ljós að ekki verður umtalsverður efnahagsamdráttur í lok tímabilsins sem fyrst og fremst má rekja til jafnari dreifingar framkvæmdanna auk fyrrgreindra hagstjórnar- aðgerða.

Samkvæmt niðurstöðu framreikninganna verður árlegur hagvöxtur um 3½% að meðaltali á fyrri hluta framkvæmdatímans sem nær yfir 2003-2006. Þegar úr framkvæmdum dregur á árunum 2007-2010 mun draga úr hagvexti sem verður að meðaltali um 2% á ári.

Gerð tvísköttunarsamninga á undanförunum árum

Í tímum alþjóðavæðingar þar sem landamæri er ekki lengur hindrun, hvorki hjá einstaklingum né fyrirtækjum, skiptir öllu máli að leikreglur séu skýrar. Tvísköttunarsamningar er gott dæmi um slíkar reglur, sem stuðla eiga að bættu flæði vöru, þjónustu, fjármagns og vinnuafis milli tveggja ríkja í því skyni að efla viðskipti þeirra í millum. Í þeim felst að viðkomandi ríki skipta með sér skattlagningarreitti af tilteknum tekjum eða eignum. Með því er komið í veg fyrir að sömu tekjum eða eignum séu skattlagðar oft en einu sinni, enda viðurkennd staðreynd að tvísköttun eða margsköttun sé óheppileg hindrun á samkeppnismarkaði.

Staðan í dag er sú að gerðir hafa verið 26 tvísköttunarsamningar af hálfu íslenskra stjórnvalda við önnur ríki, auk marghliða samnings við Norðurlöndin. Þar af eru 9, eða þriðjungur, gerðir á síðustu fjórum árum. Þeir eru við Rússland, Portúgal, Spán, Ítalíu, Írland, Möltu, Ungverjaland, Grænland og nú síðast við Suður-Kóreu. Þá er tvísköttunarsamningur við Grikkland í burðarliðnum, auk þess sem viðræður munu hefjast við Austurríki og Mexíkó síðar á þessu ári. Undirbúningur er þegar hafinn að formlegum viðræðum við Japan, þó tímasetningar liggja ekki fyrir. Ennfremur fer fram endurskoðun á eldri samningum við Þýskaland og Bandaríkin, en sá fyrri er frá árinu 1968 og sá síðari frá árinu 1976. Frekari upplýsingar um gerða tvísköttunarsamninga er að finna á heimasíðu ráðuneytisins.

Tekjur ríkissjóðs jan-febr.			
12 mánaða breytingar,	2001-	2002-	
%	2002	2003	
Skatttekjur alls	3,6	6,2	
Tekjuskattar	12,4	0,2	
Tryggingagjöld	10,2	2,0	
Eignarskattar	-28,2	0,5	
Veltuskattar	-1,3	13,1	
Tekjur alls	3,5	6,4	

Gjöld ríkissjóðs jan-febr.			
12 mánaða breytingar	2001-	2002-	
%	2002	2003	
Almenn mál	23,0	5,4	
Félagsmál	18,0	9,3	
Atvinnumál	-9,1	-10,9	
Vaxtagjöld	-48,8	54,1	
Önnur útgjöld	12,3	14,0	
Gjöld alls	0,8	10,7	

Greiddsluafkoma ríkissjóðs jan-febr.		
M.kr.	2002	2003
Handbært fé frá rekstri	3.310	1.464
Hr. lánsfjárföfnuður	3.155	2.456
Afborganir lána	-10.687	-4.851
Br. lánsfjárföfnuður	-9.033	-3.645
Lántökur	11.185	175
Greiddsluafkoma	2.152	-3.471

Ýmsar helstu hágtölur		
12 mánaða br., %	2001	2002
Verðbólga- apríl 2003	7,5	2,3
Kjarnaverðb.l.- apríl 2003	8,8	2,5
Launavísitala - febrúar 2003	9,8	5,6
Heildarvelta janúar-desemb.	12,7	-8,4
Smás.velta janúar-desemb.	6,2	3,9
Atvinnuleysi - mars 2003	2,7	4,0